

Läkemedelsgenomgångar

– nya riktlinjer i Stockholm

Riktlinje för Läkemedelsgenomgångar inom Stockholms läns landsting

Gäller från 1 mars 2013

Enkel läkemedelsgenomgång

Fördjupad läkemedelsgenomgång

Läkemedelsberättelse

Riktlinje för Läkemedelsgenomgångar inom Stockholms läns landsting

"Läkemedelsgenomgången bör utformas och genomföras i samråd med patienten"

"En läkare ska ansvara för läkemedelsgenomgångarna."

" Läkaren bör samarbeta med andra yrkeskategorier i team. I teamet kan andra läkare, sjuksköterska, apotekare, annan hälso- och sjukvårdspersonal och kontaktperson ingå. "

Enkel läkemedelsgenomgång - när?

75 år och äldre

- Besök hos läkare i öppenvården
- Inskrivning i slutenvård

Oavsett ålder

- Påbörjad hemsjukvård
- Inflyttning i SÄBO
- Vid behov

Enkel läkemedelsgenomgång – hur?

Kartlägg så långt möjligt:

- vilka läkemedel patienten är ordinerad och varför
- styrka och dosering
- vilka av dessa läkemedel patienten använder
- vilka övriga läkemedel patienten använder
- hantering och följsamhet

Enkel läkemedelsgenomgång – hur?

- **Bedöm** om läkemedelsbehandlingen är ändamålsenlig och säker
- **Åtgärda** "snabblösta" problem
- Behövs en **fördjupad LMG/uppfölning?**

Patienten ska därefter få

- Individuellt anpassad **information**
- En uppdaterad **läkemedelslista**

Fördjupad läkemedelsgenomgång – när?

Vid kvarstående läkemedelsrelaterade problem
- eller vid misstanke om sådana -
efter en enkel läkemedelsgenomgång

och dessutom...

Minst en gång per år:

- Samtliga patienter
  - efter påbörjad hemsjukvård
  - efter inflyttning i särskilt boende för äldre
- 75 år och äldre med dosförpackade läkemedel
- 75 år och äldre med tre eller fler kroniska diagnoser inom primärvården

Fördjupad läkemedelsgenomgång – hur? Faktainsamling

- Uppdaterad läkemedelslista (enkel läkemedelsgenomgång)
- Symtomskattning
- Provsvar
- Blodtryck, puls och vikt
- Beräknat njurfunktionen
- Interaktionskontroll
- Fallrisk

PHASE-20
– skattningsskala för möjliga läkemedelsrelaterade symtom

Namn		Personnummer		Datum	Vårdpersonals sign	
Diagnoser:						
Hur mycket har patienten kunnat delta i bedömningen? ☐ Helt ☐ Delvis ☐ Inte alls						
Är patienten ☐ Uppgående ☐ Rullstolsburen ☐ Sängbunden						
Längd:	Vikt:	BT sittande:	Puls:	S-kreatinin:	Beräknat kreatininclearance:	
Datum:	Datum:	Datum:	Datum:	Datum:	Datum:	
Sätt ett tydligt kryss i rutan vid det alternativ som bäst motsvarar besvärnivån under de senaste två veckorna. Lämna gärna förtydligande kommentarer i marginalen vid behov. Strök under de symtom som stämmer bäst och stryk över de symtom som inte stämmer.						
		Inga besvär		Små besvär		Måttliga besvär
		Stora besvär		Kommentaren:		
1. Yr/stadig/faller lätt	☐	☐	☐	☐		
2. Trött/dåsig/orkeslös	☐	☐	☐	☐		
3. Sover dåligt/mardrömmar	☐	☐	☐	☐		
4. Ont i magen/ont i bröstet	☐	☐	☐	☐		
5. Huvudvärk	☐	☐	☐	☐		
6. Nedstämd	☐	☐	☐	☐		
7. Orolig/ängestylid	☐	☐	☐	☐		

Fördjupad läkemedelsgenomgång – hur?

För varje läkemedel:

- Indikation
- Läkemedelseffekt
- Lämpligt läkemedel
- Rätt dosering - njurfunktion
- Nytt > risk för biverkningar
- Icke farmakologiskt alternativ
- Anpassa beredningsformen

Fördjupad läkemedelsgenomgång – hur?

För läkemedelsbehandlingen i sin helhet:

- Rekommendationer och vårdprogram
- Handhavande/kunskap hos patienten
- Behövs extra stöd med läkemedelshantering
- Underbehandling
- Interaktioner

Fördjupad läkemedelsgenomgång

Patienten ska därefter få

- Individuellt anpassad **information**
- En uppdaterad **läkemedelslista**

Uppföljning

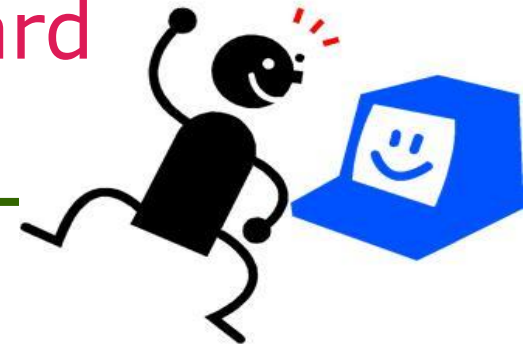
- När?
- Vilken vårdgivare/vårdenhet?

Dokumentera

- Orsak till vidtagna åtgärder
- Mål för behandlingen

Läkemedelsberättelse -vid utskrivning från slutenvård

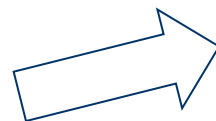

Läkemedelsberättelsen

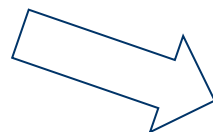
- Vilka ordinationer har ändrats?
- Andra vidtagna åtgärder ang läkemedelsbehandlingen
- Orsak till vidtagna åtgärder
- Mål för läkemedelsbehandlingen
- Vad ska följas upp? När?
- Vilken vårdgivare/vårdenhet ansvarar för uppföljningen?

Läkemedelsberättelse

Läkemedelsberättelse
Uppdaterad läkemedelslista

Patienten

Nästa vårdgivare

OLLE I SKOGEN, 19490101-DA10

Du har vårdats

120215-120221

INFORMATION FRÅN DIN UTSKRIVANDE LÄKARE

Om Din sjukdom	Du har vårdats på avdelning 8 efter att ha insjuknat med feber och andningsbesvär. Röntgen av lungorna vid inkomsten visade lunginflammation. Man fann också vätska i lungvävnaden som tecken på hjärtsvikt. Du har behandlats med antibiotika samt ökad dos vätskedrivande medel.
Planering	Du utskrivs nu till Solgården för en tids konvalescens. Under vistelsen där kommer vårdplanering att genomföras då du har önskat utökad hemtjänst. Du kommer att kallas till din distriktsläkare om cirka 4-5 veckor för kontroll avseende hjärta och lungor.
Om Du undrar över något skall Du kontakta	Fast vårdkontakt i öppenvård: Dr Olle Olsson, VC Mosseby
Läkemedelsberättelse (Förändringar av Dina läkemedel)	Furix har ökats från 1 till 2 tabletter dagligen pga ökad hjärtsvikt Spironolaktin insatt på grund av tendens till lågt kaliumvärde Doxycyklin insatt mot lunginflammation för ytterligare en veckas behandling Laktulos har bytts mot Importal på grund av illamående Tramadol har tagits bort då du inte längre besväras av ryggsmärta Digoxindosen har minskats från 0,25 mg till 0,13 mg då halten i blodet var för hög Cipramil bytt till Citalopram på grund av lägre kostnad

Aktuell läkemedelslista efter sjukhusvistelsen

Läkemedlets namn	På morgon (06-08)	Vid lunchtid (12-14)	På kvällen (18-20)	Till natten (22-00)	Anvisningar	Övriga kommentarer
Importal Ex-Lax 10 g oral pulv dos	1				dagligen	Mot trög mage
Behepan 1 mg filmdrag tabl	1				dagligen	B-vitamin
Digoxin BioPhausia 0.13 mg tabl	1				dagligen	För hjärtat
Furix 40 mg tabl	1	1			dagligen	Vätskedrivande
Spironolaktin Pfizer 25 mg tabl	1				dagligen	Vätskedrivande och kaliumsparande
Doxycyklin 2care4 100 mg tabl	1				dagligen	Antibiotikum t.o.m. 20120228
Panodil 500 mg filmdrag tabl	1	1	1		dagligen	Smärtstillande
Stilnoet 5 mg filmdrag tabl				1	dagligen	Sömnmedel, vid behov
Citalopram CNSpharma 20 mg filmdrag tabl	1				dagligen	Mot nedstämdhet

Ansvarig läkare Sven Svensson

Utskrivande läkare

Namnförtydligande: Sven Svensson

Utskrivande avdelning: Akutenheten, medicin

Exempel på
läkemedelsberättelse
från Skåne

OLLE I SKOGEN, 19490101-DA10

Du har vårdats

120215-120221

INFORMATION FRÅN DIN UTSKRIVANDE LÄKARE

Om Din sjukdom

Du har vårdats på avdelning 8 efter att ha insjuknat med feber och andningsbesvär. Röntgen av lungorna vid inkomsten visade lunginflammation. Man fann också vätska i lungvävnaden som tecken på hjärtsvikt. Du har behandlats med antibiotika samt ökad dos vätskedrivande medel.

Planering

Du utskrivs nu till Solgården för en tids konvalescens. Under vistelsen där kommer vårdplanering att genomföras då du har önskat utökad hemtjänst. Du kommer att kallas till din distriktsläkare om cirka 4-5 veckor för kontroll avseende hjärta och lungor.

Om Du undrar över något skall Du kontakta

Fast vårdkontakt i öppenvård: Dr Olle Olsson, VC Mosseby

Läkemedelsberättelse (Förändringar av Dina läkemedel)

Furix har ökats från 1 till 2 tabletter dagligen pga ökad hjärtsvikt
 Spironolakton insatt på grund av tendens till lågt kaliumvärde
 Doxycyklin insatt mot lunginflammation för ytterligare en veckas behandling
 Laktulos har bytts mot Importal på grund av illamående
 Tramadol har tagits bort då du inte längre besväras av ryggsmärta
 Digoxindosen har minskats från 0,25 mg till 0,13 mg då halten i blodet var för hög
 Cipramil bytt till Citalopram på grund av lägre kostnad

Aktuell läkemedelslista efter sjukhusvistelsen

Läkemedlets namn	På morgon (06-08)	Vid lunchtid (12-14)	På kvällen (18-20)	Till natten (22-00)	Anvisningar	Övriga kommentarer
Importal Ex-Lax 10 g oral pulv dos	1				dagligen	Mot trög mage
Behopan 1 mg filmdrag tabl	1				dagligen	B-vitamin
Digoxin Dig-B 0,13 mg tabl						

Danderyds Sjukhus AB
Postadress: 182 88 DANDERYD
Tel. 08-123 50 00

Personnummer: _____
Namn: _____
Adress _____
Telefon: _____

UTSKRIVNINGSMEDDELANDE OCH LÄKEMEDELSBERÄTTELSE

Du har vårdats på _____ kliniken, avdelning _____ fr.o.m. _____ t.o.m. _____.

Utskrivande läkare: _____ Ansvarig läkare: _____

DIAGNOS: _____

UNDERSÖKNINGAR: _____

BEHANDLING: _____

LÄKEMEDEL:

Vi har ändrat på dintidigare medicinering: ja
 nej

Vi har tagit bort följande mediciner från din medicinlista:

1. _____ p.g.a. _____
2. _____ p.g.a. _____
3. _____ p.g.a. _____

Du har fått nya mediciner:

1. _____ för _____ Behandlingstid: _____
2. _____ för _____ Behandlingstid: _____
3. _____ för _____ Behandlingstid: _____

Du har fått ändrad dosering av följande läkemedel:

1. _____ p.g.a. _____
2. _____ p.g.a. _____
3. _____ p.g.a. _____

- Aktuell medicinlista bifogas till det här meddelandet.
 Recept på nya mediciner har skickats till Apoteket.
 Medicinändringar har införts i Apo-Dos (Pascal).

UPPFÖLJNING:

Remiss till _____ har skickats.

Återbesök till _____ Datum: _____
 Sjukgymnast _____
 _____

REKOMMENDATIONER:

_____

ÖVRIGT:

_____

Exempel från Danderyd

Uppföljning

- Alla utförda förändringar ska följas upp.
- Verksamhetschefen för "mottagande verksamhet" utser läkare som ansvarar för uppföljningen.
- Har patienten en fast läkarkontakt bör denna göra uppföljningen.

Lokala riktlinjer ska finnas

Kontaktpersoner

- Åke Pehrsson, Medicinsk stab, Läkemedelsenheten
e-post: ake.pehrsson@sll.se
- Monica Bergqvist, Utvecklingsavdelningen,
e-post: monica.e.bergqvist@sll.se
- Christine Fransson, Avd Stöd för Evidensbaserad
medicin, e-post: christine.fransson@sll.se
- Kristina Persson, Avd Stöd för Evidensbaserad
medicin, e-post: kristina.persson@sll.se